

Dnr :Val2024/1-1

Kommunstyrelseförvaltningen

Suzanna Bengtsson | Kanslichef och kommunsekreterare
0734-64 70 10 | suzanna.bengtsson@bollebygd.se

Valnämnden

Distribution och utplacering av valsedlar från andra partier

Förslag till beslut

Valnämnden konstaterar att kommunen endast är skyldig att lägga ut valsedlar för partier som fått mer än en procent av rösterna vid något av de två senaste valen. Övriga partier ansvarar själva för distributionen av sina valsedlar och ska överlämna dessa till röstmottagare i vallokaler och röstningslokaler. Röstmottagarna i respektive vallokal ansvarar för att placera ut valsedlarna i valsedelställen.

Ärendet

Vissa valsedlar ska enligt vallagen finnas i alla vallokaler och röstningslokaler:

- Blanka valsedlar, och
- Valsedlar för de partier som vid något av de två senaste valen till Europaparlamentet fått mer än en procent av rösterna i hela landet. Rätten att få sina valsedlar utlagda gäller dock bara om partiet begär det. Partiet ska begära utläggning senast det datum som Valmyndigheten beslutat.

Om partiet endast har en kandidatlista trycker Valmyndigheten denna namnvalsedel och distribuerar dessa till kommunerna som sedan ansvarar för att lägga ut dem. Om partiet mot förmodan skulle vilja ha två eller fler kandidatlistor (dvs. flera olika namnvalsedlar) så trycker Valmyndigheten istället upp partivalsedlar, distribuerar dessa till kommunerna som sedan ansvarar för att lägga ut dem. I ett sådant fall skulle partiet själva ansvara för att distribuera sina namnvalsedlar. Vid val till Europaparlamentet är hela landet en valkrets, vilket betyder att partierna som regel

endast har en lista med kandidater. Därför används inte partivalsedlar i samma utsträckning vid ett EU-val.

Nedan partier har fått mer än en procent av rösterna vid något av de två senaste valen. Det är inte säkert att samtliga lämnar in begäran om utläggning.

Valmyndigheten meddelar i nyhetsbrev efter att deadline för begäran löpt ut.

- Arbetarepartiet-Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Feministiskt Initiativ
- Kristdemokraterna
- Liberalerna (tidigare Folkpartiet)
- Miljöpartiet de gröna
- Moderaterna
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet

Det är valnämnden, i praktiken röstmottagarna, som ansvarar för att blanka valsedlar och enprocentspartiernas valsedlar alltid finns tillgängliga på samtliga röstmottagningsställen i kommunen.

Även partier som inte har rätt att få valsedlar uptryckta enligt vallagen kan beställa valsedlar och själva distribuera dem till ett röstmottagningsställe. Oftast är det namnvalsedlar som distribueras, men det kan också vara partivalsedlar. Valnämnden,

i förlängningen röstmottagarna, ska kontrollera att partiet som distribuerar valsedlar har anmält deltagande i det aktuella valet. Om partiet anmält deltagande ska röstmottagarna ta emot valsedlarna, placera dem i valsedelstället och därefter ansvara för ordningen bland alla valsedlar under pågående röstmottagning. Det är partiets ansvar att leverera valsedlarna till röstmottagningsstället samt att se till så valsedlarna inte tar slut under tiden då röstmottagningen pågår.

Vissa mindre kommuner väljer att hantera distributionen av samtliga partiers namnvalsedlar till vallokalerna och/ eller röstningslokalerna. Partierna kan då lämna sina valsedlar centralt till kommunen, som sedan fördelar valsedlarna till vallokalerna och röstningslokalerna. En sådan distribution innebär att kommunen åtar sig uppgifter som går längre än de skyldigheter som följer av vallagens bestämmelser och försvårar upprätthållandet av en likvärdig hantering av valsedlarna. De partier som deltar i valen ska också kunna ge väljarna tillgång till sina valsedlar. Det är dock valnämnden som lägger ut valsedlarna på den avskärmade platsen, i praktiken röstmottagarna i respektive vallokal.

Bedömning

Även så sent som på valdagen kan det, från partier som deltar i valet, komma krav på att kommunen ska lägga ut valsedlar. Den logistik som krävs för att distribuera valmaterial till samtliga röstmottagningsställen behöver betydligt längre framförhållning. Packning av valsedlar sker i god tid innan valet och är ett omfattande logistiskt arbete för valkansliet. Att distribuera valsedlar enligt frågeställningarna som inkommit från t ex Alternativ för Sverige skulle vara en stor utmaning för kommunen och medföra risker för fel i valsedelhanteringen, vilket i sin tur ökar risken för överklaganden av valet. Valnämnden har vid tidigare val tagit beslut om att endast uppfylla vallagens krav på distribution av valsedlar. Kommunstyrelseförvaltningen anser att valnämndens ansvar för valsedlar inte bör utvidgas. Valnämnden föreslår därför besluta att kommunen endast är skyldig att lägga ut valsedlar för partier som

fått mer än en procent av rösterna vid något av de två senaste valen. Övriga partier ansvarar själva för distributionen av sina valsedlar och ska överlämna dessa till röstmottagare i vallokaler och röstningslokaler. Röstmottagarna ansvarar för att placera ut valsedlarna i valsedelställen.

Skickas till

Frågeställarna

BOLLEBYGDS KOMMUN

Kommunstyrelseförvaltningen

Monica Holmgren

Förvaltningschef

Suzanna Bengtsson

Kanslichef och
kommunsekreterare